

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 14 Sierpnia V. S. ROKU 1807

5. PETERSBURG VS. d. 2 Sierpnia. J. J.

Mość dał rozkaz następujący do Collegium wojennego. Oświadczając wdzięczność naszą za mężne i waleczne czyny rycerstwa Rossyjskiego w przeciągu wojny zakończoney d. 27 Czerwca zawartym trakta-tem pomyślnym pokoiu, rozkazujemy, ażeby wdowom żonom poległych w boiu Generalów, Stabs i Ober Oficyerów, płacone były pensye dożywotnie zupełney gaży, iaką ich mężowie odbierali; gdy zaś umrą żony, te pensye mają być oddawane dzieciom Oyców, którzy życie swoje ofiarowali oyczynie, to jest synom do lat 16, jeżeli przed tym wiekiem nie będą pomieszczeni w służbie, córkom zaś do zamąż pójścia czyli też do umieszczenia w którym z funduszów Monarszych na edukacyą przeznaczonych; to samo rozumieć się ma o wdowach i potomstwie Officyerów, którzy z ran odniesionych na wojnie pomarli.

General Adjutant Liewen otrzymał rangę Generala Lieutenanta, zachowując dawny stopień. Szef Czernihowskiego pólku muszkietyerów X. Dołhorki 5 będzie General Adjutantem, iako też leibgardyi konney Półkownik Ożarowski; leibgardyi Preobrażenskiej Stabs Kapitan Debalmen został fligel Adjutantem. Aktualny tajny konsyliarz X. Alexander Kurakin w nadgodę licznych zastug umieszczony w klasie 1. Tajny konsyliarz Popow został Aktualnym tajnym Konsyliarzem. Dnieprowski ziemski Sprawnik Umaniec za odkrycie winowayców, którzy przechowywali skarbowe pieniądze zginione ieszcze w r. 1804, otrzymał rangę wyższą.

LONDYN d. 21 lipca. Z Egiptu dwie razem smutne wiadomości rząd odbiera; pierwszą że Admiral Louis kommandant eskadry Angielskiej w odnodze Abukir stojącej na kotwicach po dwudniowej tylko chorobie umarł; drugą ieszcze wątpliwą, że General Fraser widząc szczupły swój Garnizon po kilku bitwach w polu przegranych, następujące wojsko Tureckie, naostatek buntujących się mieszkańców Alexandryi został przymuszony wnieść w umowę z nieprzyjacielem, i twierdzę opuściwszy powracać do Europy; lecz to, iak twierdzi wielu, nie wprzód uczynił, aż odebrał wyraźny rozkaz od rządu swojego.

Admiral Gambier już wypłynął na morza północne z drugą dywizją liczney flotty, celem wyprawy iego jest wymodz na Duńczykach wyraźne oświadczenie iż cieśniny Sund zamykać, i handlu Angielskiego tamować nie będą, zachowując iak nayscisley prawidła obojętności. Po żasztych odmianach na lądzie rozumiemy, że rząd nasz wstrzyma trzecią i czwartą dywizye flotty przewozowej, która jest

przeznaczona do Stralsundu, chociaż ich część iuż znajduie się na morzu, nawet odwoła dwie dawniey wysłane, które iuż są w Pomeranii Szwedzkiej.

Reprezentant Whitbread wprowadził do izby niższej roztrząsanie stanu, w iakim dziś znajduie się Angielski naród, okazując potrzebę i liczne korzyści spodziewane z objawienia powszechności tajemnic wielu. Wspierali projekt Howick i Milton; przeciwili się Percival, Canning, Wilberforce dowodząc, iż odkrycie tajemnic rządowych żadnego pożytku Anglikom nie przyniesie, nieprzyiacioł tylko naszych ucieszyć może widowiskiem nie porozumienia się domowego. Dziś stan Brytanii W. roztrząsany być nie powinien; czyli albowiem spójrzymy na handel, kwitnie nad wszystkie czasy uplynione; na potęgę morską, ogromniejsza jest nad potrzebę; na wojsko lądowe, milicyą, ochotników, tych liczbę znaleźć trudno; na dostatki ludu, większe są nad mniemanie polityków. Słowem bardziej wypada dziękować i błogosławić chwalebney pamiętce Administratorów narodu, i pytać się z zadumaniem, iakim sposobem Oyczyznę postawili na takim stopniu, niżeli złośliwie szukać w ich postępkach wady iakiey. Po tych mowach przyszło do zbierania głosów; Ministrowie liczyli za sobą 322. Opozycya ledwie 136. Zatem projekt wglądania w stan dzisiejszy narodu przez Reprezentanta Whitbread podany odrzuconym został.

Po odmianie zaszły w Ministeryum Królewicz następcą tronu ścisłą zachował obojętność, nie przywiązując się do żadney strony; lecz w okolicznościach terazniejszych osądził za rzecz przywoitą oświadczyć się za dawnymi przyjaciołmi swoimi; iakoż był kilka razy u Lorda Howick, do którego zgromadza się Opozycya na radę, i z nim układa co ma każdy w izbach Parlamentowych mówić i czynić przeciw Administracyi terazniejszey.

KRÓLEWIEC d. 5 Sierpnia. Monarchia Pruska w krótkim czasie utraciła dwóch mężów zasłużonych, Margrabię Lucchesini Ministra stanu, i Generala artylleryi Tempelhoff; pierwszy umarł w Luce oyczyźnie swojej, w Berlinie drugi; późniey damy o ich życiu krótką wiadomość.

Akademia tuteysza d. 3 uroczyste obchodziła doroczną pamiętkę narodzin Króla Pruskiego Fryderyka 3; na publiczném posiedzeniu był obecny Feld Marszałek Graf Kalckreuth, GL. Hausen, Kanclerz Schroetter, Marszałek Dohna, i wielu wojskowych i cywilnych urzędników. Professor Henning zagaił krótką przemową; po której miał rzecz dłuższą syn Kanclerza Schroetter, o sławie i zaszczytach narodu Niemieckiego. Po nim Professor

Baczko czytał pismo o naturze i własnościach Egoizmu; dalej Lehmann urywki listów dawnych o reformie przez Marcina Lutera wprowadzonej. Wyborna muzyka zakończyła posiedzenie hymnem poruszającym do rycerstwa Pruskiego, który na samym wstępie wyraża, iż w dzisiejszych Prusakach życie męstwo, iakiem tchneli ich oycowie, gdy pod W. Fryderykiem r. 1741 pierwszy raz Austryaków rozgromił w Molwitz. Na biesiadzie u Feld Marszałka Kalckreuth spełniano zdrowie GL. L'Estocq i Courbiere.

Przed ustąpieniem z miasta naszego 46 regiment piechoty Francuzkiej obchodził doroczną pamiątkę śmierci pierwszego grenadyera Francyi Latour Dauvergne, poległego r. 1800 na polach Bawarskich, gdy służył w tym regimencie. Wszyscy Oficyerowie i żołnierze udali się do kościoła Katolickiego: serce rycerza w przystoynym naczyniu dotąd chowane widzieli, i zwykle nabożeństwo odprawiali.

WIEDEN dnia 8 Sierpnia. Cesarz zawsze jest zdrowia słabego, bawi ciągle w Baden, zkad często przyjeżdża do stolicy; podróż do Toeplitz podobno nie nastąpi. U dworu częste nad zwyyczaj odprawiają się rady gabinetowe; niedawno jedna w Laxenburgu trwała bardzo długo, do której wezwano Graffa Collovrath, co się zdarzać zwykło jedynie w okolicznościach najważniejszych. Słychać, iż odebrane świeżo z Turcyi doniesienia były powodem do tego; natychmiast rozesłani gońcy rozkaz ponieśli wielu regimentom Austryackim, ażeby niemieszkając opuszczały swoje stanowiska, i pospieszyły do Węgier dla zmocnienia wojsk nad kordonem rozłożonych.

Z Constantinopola pisano, że Sultan Selim 3 niedawno z tronu złożony miał życie skończyć nagle w ś. rym Serain; czekać trzeba potwierdzenia tej wiadomości; w mieście naszym widzieliśmy już nową monetę Mustafy 4.

Na Seymie Węgierskim w Budzie nic dotąd nie stało się ważnego, albo przynajmniej rząd nic nie ogłosił. Arcy Xiążę Karol podał, iak wiadomo, Stanom projekt, iakim sposobem najlepiej, najpewniej, i najłatwiej, bez uciążliwości dla kraju mają być odtąd wybierani rekruci na dopełnienie regimentów narodowych, i urządzona insurrekcyja czyli pospolite ruszenie zawsze gotowe do bronięcia oyczyzny. Chociaż dzieło jest doskonałej ręki, i nikt lepszego nie ukaże, zda się przecie, iż Seymiący nie zgadzają się w przyjęciu onego. Podobnym sposobem wielkie trudności zachodzą ieszcze na posiedzeniach prywatnych każdego Comitatu, względem żądania oświadczonego przez dwór Wiedeński Węgrzynom, ażeby się przyłożyli do wypłacenia długów Monarchii Austryackiej, ofiarując na ten koniec nie więcej, iak tylko procent jeden od rocznego dochodu. Wielu deputowanych zprzeciwia się wyraźnie tak pożytecznej i lekkiej ustawie.

NEAPOL d. 4 lipca. Augustyn Mosca lat 42 mający, rodem z prowincyi Salerno, od początku wojny terazniejszej i naiechania kraju naszego przez Francuzów, statecznie był im przeciwny, i wiele z ludem zbrojnym zmieszany dokazywał. Naostatek umyślił Józefowi Buonaparte życie wydrzeć podczas przejazdu jego przez Sorrento. Nie powiodło się przedsięwzięcie; poymany, przed

sądem stawiony słyszał wyrok okrutnej śmierci, która na dniu wczorayszym cierpienia jego skończyła. Józef Buonaparte zwiedzając niektóre prowincye Neapolitańskie, oglądał w Amalfi mieszkańie Jakóba Giola, który w czternastym wieku znalazł kompas, w Sorrento zaś dom nieśmiertelnego Poety Tasso.

ROSTOCK d. 20 Lipca. Od d. 15 wojska Szwedzkie zamknęły się w Stralsundzie: Francuzkie miasto zewsząd opasują. Słychać, że gdy Marszałek Brune nie przyjął propozycyi pierwszej względem zawieszenia broni, ażeby wojujące strony w czasie spokojniejszym traktować mogły o ugodę, podano iemu warunki nowe; zatem wysłać miał jednego z Generalów swoich do Stralsundu dla umówienia się z Monarchą Szwedzkim. Ze zaś niema pewności szczęśliwego dokończenia tej negocycyi, wódz Francuzki rozkazał co rychley sprowadzać artylleryą ciężką i wszelkie przygotowania czynić w obozach do przyszłego oblężenia twierdzy.

BERLIN d. 23 lipca. Po zawartym traktacie w Tilży d. 9 Feld Marszałek Kalckreuth d. 12 z Ministrem Berthier podpisał w Królewcu następującą umowę. 1. Rząd Francuzki i Pruski wyznaczają Kommissarzów do postawienia słupów na granicy nowej. 2. Wojska Francuzkie ustępować zaczną natychmiast z krajów Pruskich, tak żeby w przeciągu półtrzecia miesiąca zu ełnie były wypóźnione; garnizony zostać mające na czas dłuższy w Stettinie, Prenzlów, Passewalk do Berlina za umówioną linią zbliżać się nie powinny; w Stettinie nad 6 t. Francuzow zostać nie ma. 3. Twierdze Spandau, Custrin, iakoteż wszystkie Szląskie d. 1 Pazdziernika oddadzą Francuzi; w Pillawie, Grudziądzu, Colbergu wszystko zostanie iak jest dzisiaj; w Glatz i Cosel jeżeli ieszcze ich nie zajęto. 4. Te warunki będą ze strony Francuzkiej uskutecznione w zamierzonym czasie, jeżeli krace Pruskie wypłacą kontrybucye nakazane przed zamianą ratyfikacyi terazniejszego pokoju. 5. Poddani Pruskich prowincyi podatek wnosić zaczną do kass Królewskich od dnia teyże zamiany; jeżeli kontrybucye od d. 1. listopada nakazane wypłacili: 6. Kommissarze z obu stron wyznaczeni ziadać się w Berlinie d. 25 lipca na ułatwienie zachodzących trudności, mianowicie względem ustąpienia wojska. 7. Wojsko Francuzkie i ieńce do czasu ustąpienia zupełnego utrzymywać się będą kosztem krajów Pruskich. 8. Jeżeli szpitale nie będą wyprowadzone z obozami Francuzkimi za granice, choćy w krajach Pruskich zostający będą opatrywani we wszystko przez administracyą Królewską, pod dozorem własnych Chirurgów.

ZURICH d. 16 lipca. Seym Szwajcarski odebrał pismo rządy Francuzkiego, w którym wyrażone jest żądanie, ażebyśmy postronnym Mocarstwom zabronili werbunku w kraju naszym, przez co ułatwi się zaciąg młodzi do półków idących w służbę Francuzką. Odpisał imieniem 19 Cantonów Landamman Rptey Reinhard donosząc, że Seym powolny chęciom zprzymierzenia zrobił uchwałę; wspomniane półki będą wkrótce dopełnione, i spodziewa się naród, że ich ziomkowie nie zawiodą ufności, owszem potrafią utrzymać opinią dotąd powszechną w Europie o wierności i męstwie Szwajcarów.